

KAUPPAKAMARIN OHJEET EUROOPAN UNIONIN YLEISESTÄ ALKUPERÄTODISTUKSESTA

SISÄLTÖ	Sivu
Yleistä	2
Alkuperätodistuksen käyttötarkoitus	2
Lomakkeet	2
Lomakkeiden täyttöohjeet	2 – 4
Alkuperän määrittäminen	4 – 6
Ei-alkuperä tuotteet	6
Alkuperätodistusten voimassaoloaika	6

EUROOPAN UNIONIN YLEINEN ALKUPERÄTODISTUS

Tavarann maahantuonnin edellytyksenä on eräissä maissa ns. alkuperätodistuksen esittäminen.

Tiedot eri maissa vaadittavista alkuperätodistuksista saa Finpron julkaisemasta "Laivauskäsikirjasta".

Alkuperätodistuksia antavat Suomessa kauppakamarit oman alueensa yrityksille ja luonnollisille henkilöille, joiden kotipaikka on kauppakamarin alueella.

ALKUPERÄTODISTUKSEN KÄYTTÖTARKOITUS

Alkuperätodistuksen tarkoitus on yksinomaan osoittaa tavaroiden alkuperä, jotta voidaan toimia tullaus- tai kaupallisten vaatimusten mukaisesti (esim. reburssien avaaminen).

Alkuperätodistuksilla tarkoitetaan todistuksia, joita käytetään Euroopan yhteisön ja kolmansien maiden välisissä kauppasuhteissa.

ALKUPERÄTODISTUSLOMAKE

Kauppakamarin myöntämän alkuperätodistuksen on oltava määrämuotoinen sarjanumerolla varustettu lomake.

Lomakkeeseen kuuluu - vaaleanpunainen hakemuslomake, jonka hakija allekirjoittaa
- kellanruskea alkuperäiskappale, joka on varustettu kuviopainatuksella (aaltomainen taustakuviio)
- keltainen kuvioimaton jäljennöskappale, joissa merkintä "copy".

Myöntävä kauppakamari säilyttää hakemuksen ja palauttaa alkuperäiskappaleen sekä jäljennöksen vahvistettuina hakijalle. Hakija säilyttää jäljennöksen omassa arkistossaan.

Lisäkopioid

Lähetystä kohden voidaan antaa vain yksi alkuperäiskappale.
Jos todistuksesta tarvitaan useampi kopio, voidaan käyttää numeroimattomia keltaisia jäljennöskappaleita, joihin lisätään sama numero kuin alkuperäiskappaleessa.

LOMAKKEIDEN TÄYTTÖ

1. Lomakkeet (hakemus, alkuperäiskappale ja jäljennökset) täyttää hakija.
2. Lomakkeet täytetään, mieluiten kirjoituskoneella, keskenään samanlaisina jollain yhteisön virallisista kielistä tai, jos kaupan käytäntö edellyttää, jollain muulla kielellä.
3. Jos lomakkeet täytetään käsin, on käytettävä mustekynää ja painokirjaimia. Eräät maat eivät hyväksy käsinkirjoitettuja asiakirjoja.
4. Lomakkeet voidaan täyttää läpilyömällä siten, että alkuperätodistuksen alkuperäiskappaleeseen tulee alkuperäinen teksti.
5. Todistuksessa ja hakemuksessa ei saa olla raaputuksia eikä päällelyöntejä. Muutokset tehdään viivaamalla yli virheelliset merkinnät ja lisäämällä tarvittavat korjatut merkinnät. Laatijan on hyväksyttävä nimikirjaimillaan kaikki tehdyt muutokset ja todistuksen antavan kauppakamarin on vahvistettava ne leimallaan.
6. Hakemukseen ja todistukseen merkityt tuotteet on varustettava järjestysnumerolla. Välittömästi viimeisen rivin alle vedetään vaakasuora viiva. Käyttämättä jäävä tyhjä tila viivataan siten, että siihen ei voida tehdä merkintöjä jälkikäteen.

A) ALKUPERÄISKAPPALE (ORIGINAALI)

Kohta 1 "LÄHETTÄJÄ"

Täydellinen nimi ja osoite.

Määritelmä: lähettäjällä tarkoitetaan sitä yritystä tai henkilöä, joka laatii omasta puolestaan laskun tavaroiden myynnistä ja/tai, jolla on lopullinen vastuu tavaroiden viennistä, joka itse suorittaa tämän menettelyn tai joka antaa sen tehtäväksi kolmannelle osapuolelle.

Kohta 2 "VASTAANOTTAJA"

Ulkomaisen ostajan täydellinen nimi ja osoite tai maininta "määräämälle" ("to order"), jota seuraa mahdollisesti lopullisen määräämän nimi, jos se on tiedossa, tai ensimmäisen määräämän nimi, jota seuraa maininta "edelleen vietäväksi" ("for subsequent re-exporting").

Kohta 3 "ALKUPERÄMAA"

"Euroopan Unioni" – xxxxx ("European Union - xxxxxx"), jossa xxxx on ko. tavarain Euroopan Unionissa oleva alkuperämaa, esim. European Union - Finland.

Alkuperätodistuksella osoitetaan tavaroiden olevan yhteisön alkuperää.

Käytännössä todistuksella voidaan vahvistaa myös kolmannen maan alkuperä.

Poikkeustapauksissa on mahdollista edellyttäen, että tuontimaan tulliviranomaiset sallivat, ilmoittaa kohdassa 3 useita alkuperämaita ja lisätä tarvittavat tiedot tavaroiden yksilöimiseksi todistuksen kohtaan 6.

Kohta 4 "KULJETUKSEEN LIITTYVÄT TIEDOT"

Tämän kohdan täyttäminen on vapaaehtoista. Tähän kohtaan on kuitenkin suositeltavaa merkitä käytettävä kuljetusväline (lentokone, laiva, kuorma-auto, jne.). Merkintä "yhdistetty kuljetus" ("mixed transport") on suositeltava, koska tavarain kuljetukseen käytetään monesti peräkkäin useita eri kuljetusvälineitä. Valittua kuljetusmuotoa koskeva merkintä on tärkeä silloin, kun tavaroita on vaikea yksilöidä, kuten pakkaamattomat tavarat tai tavarat, joissa ei ole tunnistetietoja, kuten merkkejä ja numeroita.

Kohta 5 "HUOMAUTUKSET"

Tätä kohtaa voidaan käyttää muille tiedoille, joille ei ole tilaa muualla ja joita voidaan käyttää lähetyksen yksilöimiseen (esimerkiksi: tiettyjen kyseisessä kauppatapahtumassa käytettävien asiakirjojen viitteitä: tilausnumero, lisenssin numero, remburssin numero jne.)

Poikkeustapauksissa valmistaja voidaan merkitä tähän kohtaan.

Tätä kohtaa ei käytetä merkintöihin, jotka koskevat tiettyihin maihin kohdistuvia poikkeuksia tai rajoituksia.

Kohta 6 "TAVAROIDEN MÄÄRITTELY"

Tavarankuvaus on pakollinen. Sillä tarkoitetaan tavaroiden tavanomaisista kaupallista nimitystä. Tuotteisiin liittyvät tekniset termit voidaan merkitä tähän kohtaan.

Yleismäärittelyt (kuten kemialliset tuotteet, irtotavara, metallituotteet, koneet, viittaus laatuun jne.) eivät ole sallittuja.

Tila on tarkoitettu yhden lähetyksen kaikkien tuotteiden merkitsemiseen.

Jos tuotteiden lukumäärä on liian suuri, jotta ne kaikki voitaisiin merkitä tähän kohtaan, kuvataan ne yhdellä yleisnimityksellä ja merkinnällä "oheisen liitteen mukaan". Liitteen viitteet, numero ja päiväys kirjoitetaan alkuperätodistukseen. Liite on nidottava myös kopioihin ja hakemukseen.

Kohta 7 "MÄÄRÄ"

Määrä voidaan ilmaista erilaisina mittayksikköinä (paino, tilavuus, jne.) riippuen vientituotteesta.

Painon osalta on määriteltävä, onko kyseessä netto- vai bruttopaino.

Kohta 8 "TOIMIVALTAISEN VIRANOMAISEN VAHVISTUS"

Tila on varattu todistuksen vahvistavan kauppakamarin leimojen ja allekirjoituksen merkitsemistä varten.

B) JÄLJENNÖKSET

Jäljennöslomake on yhdenmukainen alkuperäiskappaleen kanssa.

Alkuperätodistuksesta voidaan antaa yksi tai useita lisäjäljennöksiä kaupan käytännön niin edellyttäessä.

Jäljennökset tulee laatia yhteisön mallin mukaiselle lomakkeelle.

C) HAKEMUS

Hakemuksen etusivu: kuten alkuperäiskappale. Lisäksi siihen merkitään päiväys, allekirjoitus, allekirjoittajan nimi ja yrityksen leima.

Hakemuksen kääntöpuoli: kauppakamari voi pyytää hakemukseen joitain lisätietoja.

ALKUPERÄTODISTUKSEN VAHVISTAMINEN

Kauppakamarissa alkuperätodistuksen allekirjoittaa henkilö, jolla on siihen tarvittava valtuutus.

ALKUPERÄN MÄÄRITTÄMINEN

YLEINEN ALKUPERÄ (= muu kuin etuuskohteluun oikeuttava alkuperä)

23 artikla

1. Jonkin maan alkuperätuotteita ovat tässä maassa kokonaan tuotetut tavarat.

2. Jossakin maassa kokonaan tuotetuilla tavaroilla tarkoitetaan:

- a. siellä louhittuja kivennäistuotteita;
- b. siellä korjattuja kasvituotteita;
- c. siellä syntyneitä ja kasvatettuja eläviä eläimiä;
- d. siellä kasvatetuista elävistä eläimistä saatuja tuotteita;
- e. siellä metsästämällä ja kalastamalla saatuja tuotteita;
- f. kyseisen maan alusrekisteriin merkittyjen ja ilmoitettujen ja sen lipun alla liikennöivien alusten kyseisen maan alumeren ulkopuolelta pyytämiä

merikalastustuotteita ja muita niiden merestä saamia tuotteita;
 g. tehdasaluksilla f-alakohdassa tarkoitetuista kyseisen maan alkuperätuotteista tuotettuja tavaroita, jos nämä tehdasalukset on merkitty tai ilmoitettu kyseisen maan alusrekisteriin ja ne liikennöivät sen lipun alla;
 h. aluemerren ulkopuolisesta merenpohjasta tai merenpohjan alaisista kerrostumista saatuja tuotteita, jos kyseisellä maalla on yksinoikeus hyödyntää tätä merenpohjaa tai sen alaisia kerrostumia;
 i. valmistustoimissa syntyviä jätteitä ja romua sekä käytöstä poistettuja tavaroita, jos ne on kerätty kyseisessä maassa ja soveltuvat ainoastaan raaka-aineiden talteenottoon;
 j. siellä ainoastaan a - i -alakohdassa tarkoitetuista tuotteista tai niiden johdannaisista niiden kaikissa valmistusasteissa tuotettuja tavaroita.

3. Sovellettaessa 2 kohtaa sisältyy maan käsitteeseen myös tämän maan alueneri.

24 artikla

Tavara, jonka tuottamiseen on osallistunut kaksi tai useampia maita, on sen maan alkuperätuote, jossa sille on suoritettu tähän tarkoitukseen varustetussa yrityksessä viimeinen merkittävä ja taloudellisesti perusteltu valmistus tai käsittely, joka on johtanut uuden tai merkittävää valmiusastetta edustavan tuotteen valmistukseen.

25 artikla

Valmistus tai käsittely, jonka ainoana tarkoituksena todetaan olleen tai voidaan todettujen seikkojen perusteella perustellusti olettaa olleen kiertää säädöksiä, joita yhteisössä sovelletaan tiettyjen maiden tuotteisiin, ei missään tapauksessa anna näin tuotetuille tavaroille 24 artiklan mukaisesti sen maan alkuperätuotteen asemaa, jossa valmistus tai käsittely on suoritettu.

26 artikla

1. Tullilainsäädännössä tai muussa yhteisön erityisessä lainsäädännössä voidaan säätää, että tavaroiden alkuperä on todistettava esittämällä asiakirja.

2. Mainitun asiakirjan esittämisestä riippumatta tulliviranomaiset voivat perustellusti epäiltävissä tapauksissa vaatia esitettäväksi lisätodisteita varmistaakseen, että alkuperä on ilmoitettu asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti.

ESITETTÄVÄT TODISTEET

1. Alkuperätodistushakemuksen etusivulle ja kääntöpuolelle kirjoitettu vakuutus on riittävä ilman muita todisteita.

a) Myöntävä kauppakamari voi kuitenkin tarkistaa hakijan vakuutuksen oikeellisuuden. Tämä on velvollinen tekemään kauppakamarin pyynnöstä kaikki selvitykset, joiden perusteella tarkistukset voidaan tehdä. Hakijan on sallittava kauppakamarin asiantuntijan tutustuminen tuotantoprosessiin.

b) Jos vaadittuja todisteita ei esitetä tai jos ne eivät myöntävän kauppakamarin mielestä ole riittävät, kauppakamari ei anna todistusta.

2. Jos tavaroita ei ole valmistettu hakijan omassa yrityksessä, hakijan tulee esittää tavaroiden alkuperän todistavat asiakirjat kauppakamarin sitä vaatiessa.

3. Alkuperää koskevia todisteita ei (yleensä) hyväksytä valokopioina, vaan niiden on pääsääntöisesti oltava alkuperäiskappaleita.

4. Myöntävä kauppakamari voi merkitä alkuperätodistushakemukseen, mitkä asiakirjat ja todisteet on esitetty; todisteasiakirjat palautetaan sen jälkeen, kun niihin on tehty merkintä, joka estää käyttämästä niitä uudelleen jonkin muun kuin sen tavaran yhteydessä, jonka alkuperä on jo todistettu.

EI-ALKUPERÄTUOTTEET

Alkuperätodistusten antamisessa tuotteille, jotka eivät ole EU:n alkuperää ja joihin ei ole tehty muutoksia yhteisön alueella tai jotka eivät ole olleet siellä riittävän valmistuksen kohteina, jotta niille voitaisiin antaa yhteisön alkuperäasema, tulee noudattaa samoja sääntöjä kuin yhteisötavaroiden alkuperätodistuksia annettaessa:

a) jäsenvaltioissa tulee käyttää samaa yhteisölomaketta kolmansien maiden alkuperää oleville tuotteille kuin yhteisötuotteille

b) ei ole välttämätöntä, että tavaroiden sijaintipaikka on myöntävän kauppakamarin alueella, mutta jos tavarat ovat muualla, hakijan tulee:

- esittää saatu ostolasku ja tavaran vastaanottajalle lähetettävä myyntilasku
- ilmoittaa tavaroiden sijaintipaikka ja tarvittaessa niiden kulkureitti esittämällä kaikki todisteet, joiden avulla tavarat voidaan yksilöidä (esim. kuljetusasiakirjat, konossementti, autorahतिकirja, saapumistodistus, varastointitodistus, uudelleenlastaustodistus, todistus merkintöjen poistamisesta ...)
- todistaa tavaroiden kolmannen maan alkuperä käyttämällä todisteena riittäviä asiakirjoja, kuten esim. valmistusmaan alkuperätodistus tai muu asiakirja, jonka kauppakamari hyväksyy päteväksi alkuperäselvitykseksi.

ALKUPERÄTODISTUSTEN VOIMASSAOLOAIKA

Alkuperätodistus on voimassa sen vahvistamispäivästä lukien. Periaatteessa sen voimassaoloaika on rajoittamaton edellyttäen, että kaikki annetut tiedot pysyvät muuttumattomina eikä alkuperäehdoissa ja/tai tavaroiden pakkauksessa tapahdu muutoksia. Jos kuitenkin myöntämispäivän ja lähetyspäivän välillä on kulunut liian pitkä aika, se saattaa aiheuttaa vaikeuksia tuontimaassa, jossa todistus on esitettävä.

Huom! EUR.1 -tavaratodistuksen esittämisäika tulliviranomaisille on määrätty useimmiten enintään 4 kuukaudeksi sen vahvistamispäivästä lukien.